

Asia: VN/23782/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta

Sinebrychoff kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta.

Esityksessä ehdotetaan, että luvanvaraiseen vähittäismyyntiin sallittaisiin 5,5–8-prosenttiset käymisteitse valmistetut alkoholijuomat. Esityksessä ilmaistaan, että kyseinen esitys on hallituksen alkoholipolitiikkaa koskevista lainsäädäntömuutoksista ensimmäinen.

Sinebrychoff pitää tärkeänä, että alkoholipolitiikkaa oleellisesti muuttavat hankkeet arvioidaan kokonaisuutena vaiheittaisen käsittelyn sijaan. Nyt lausunnoilla olevassa esityksessä on elementtejä, jotka liittyvät suoraan tai välillisesti muihin hallitusohjelmaan kirjattuihin, joko alkoholilakia uudistaviin tai lain tulkintaan vaikuttaviin hankkeisiin (15 prosentin vahvuisten viinien myynnin vapauttaminen, etämyyntimenettely ja alkoholin verkkokauppa). Nyt esitetystä alkoholilain muutoksesta ei voine toteutuessaan vetää pidemmälle vietyjä johtopäätöksiä mahdollisten tulevien lakimuutosten vaikutusten osalta. Sen sijaan, se voi jatkossa aiheuttaa haasteita tulevien lakihankkeiden valmistelussa ja tulkinassa.

Alkoholilainsäädännön kokonaisuuden tarkastelu tarjoaisi mahdollisuuden arvioida esimerkiksi esityksessä ehdotettua valmistustaparajoitusta laajemmassa kontekstissa. On todettu, että alkoholin määrällä suhteessa valmisjuomalitraan on merkitystä, ei kuitenkaan valmistustavalla. Esityksessä ehdotetulle 5,5–8 -prosenttisten alkoholijuomien valmistustaparajoitukselle ei hallituksen

esityksessä esitetä tutkittuun tietoon perustuvia syitä. Tämän johdosta ehdotus vaikuttaa epäloogiselta ja poikkeaa aiemmin vuonna 2018 voimaan tulleesta laista, jossa valmistustaparajoitteesta luovuttiin. Esimerkiksi Alkon monopolistatuksen määrittäminen valmistustavan mukaan, sen sijaan että se määräytyisi alkoholiprosentin mukaan, voidaan nähdä problemaattisena ja vaikeasti perusteltavana pitkällä aikajänteellä. Hallitusohjelmassa todetaan, että Alkon kansanterveydellistä tehtävää ja asemaa ei muuteta.

Yleisesti, lainsäädännössä esiintyvät selvät epäloogisuudet voidaan ja tulee korjata nopealla menettelyllä. Nyt lausuntokierroksella oleva hallituksen lakiesitys on kuitenkin luonteeltaan lain sisältöä ja tulkintaa oleellisesti muuttava, eikä se kohdistu lainsäädännön epäloogisuuden korjaamiseen. Eesityksessä ehdotettu muutos sen sijaan luo lainsäädäntöön epäloogisuuden, jossa luvanvaraiseen vähittäismyyntiin tuodaan alkoholijuomia valmistustapakriteerillä. Tästä syystä näemme tarkoituksenmukaisena ja välttämättömänä sisällyttää esitys osaksi hallitusohjelmaan kirjattua STM:n ja TEM:n yhteistyössä toteuttamaa selvitystä tilavuusprosentteilta vahvempien alkoholituotteiden myynnin vapauttamista.

Tapio Krook

Strategia- ja vastuullisuusjohtaja

Oy Sinebrychoff Ab

Krook Tapio
Oy Sinebrychoff Ab